

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somjai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
tési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapi kivétellel
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 137. szám.

Péntek, június 18.

Az oroszok üldözése. — Gemberg előtt.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A hadisajtószállásról jelentik:

Az oroszoknak az az arcvonala, melyet a szövetséges seregek nyugat felől támadtak meg, teljes visszavonulásban van. Az üldöző csapatok elérték a Wereszyca-folyó nyugati partját és Grodek nyugati részét, valamint Niemirow helységet elfoglalták.

Az ellenség visszavonulása nagyrészt rendetlen oszlopokban történt, ami az orosz erők nagyfokú megrendülését mutatja.

A Dnyeszter-fronton heves harcok tovább folynak. Említésre méltó esemény itt nem történt.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:

A megvert orosz hadseregek tegnap sem tudtak sehol helytállani.

Közép-Galiciában erős utóvédek fedezete alatt az egész arcvonalon folytatták visszavonulásukat északkeleti és keleti irányban. A szövetséges hadseregek nyomukban vannak.

Sieniavától északra csapataink Cieplícán és Cawkowon át előrenyomulnak és tegnap nagy orosz erőket, amelyek még galicial területen harcoltak, az ellenség súlyos veszteségével a galicial határon át szorították.

Ehhez keleten csatlakozva, a szövetséges csapatok elérték Lubaczowot, heves harcok után kiragadták az oroszok kezéből Niemirowot és folytatták előrenyomulásukat Janow felé.

A lembergi úton a Böhm hadsereg csapatai erős orosz utóvédeket Wolczuchy mellett még az estelli órákban a Wereszyca mögé vetettek vissza és éjfélkor Grodeknek nyugati részét rohammal bevették. Grodektől délre is megtisztítottuk a Wereszyca jobb partját az ellenségtől.

A Dnyesztertől délre a helyzet általában változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, június 17. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Több orosz támadást visszautasítottunk, egyébként nem volt jelentősebb esemény.

Délkeleti hadszintér:

Sieniavától északra a szövetséges csapatok támadásai kényszerítették az oroszokat, hogy állásaikat feladják és Tarnograd irányában visszavonuljanak. Mackensen vezérezredes erélyesen üldözi az ellenséget, melynek sarkában van. Dachnowot és Lubacovot rohammal elfoglaltuk. A Smolinka déli partját megtisztítottuk az ellenségtől.

Niemirownál az orosz ellentámadást rövidesen megtörtük és a niemirow—jaworowi utat átléptük.

Tovább délre az oroszok a Wereszyca irányában mentek vissza.

A Dnyeszter mocsaraktól délre a helyzet változatlan.

Az olasz hadszintér.

Budapest, június 17. A „Torontál“ ered. táv. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A hadisajtószállásról jelentik:

Az olasz határon az ellenség nyilván arra törekszik, hogy nagyobb nyomást gyakoroljon csapatainkra, e törekvése azonban ágyuharcoknál és határküzdelmeknél többre nem vezetett.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:

Olasz hadszintér:

Az Isonzo arcvonalon csapataink Plava mellett ismét több támadást vertek vissza, az ellenségnek súlyos vesztesége mellett.

A Krn sziklavidéken a hegyicsapatok harcai tovább tartanak.

A karinthiai határon tegnap nem történt lényeges esemény.

Tirolban az ellenségnek Tresassi mellett, a Tofano vidékén a Tilliacho hágó, továbbá a Buchenstein és Monte Costo (Folgiarától keletre) ellen intézett támadásait visszautasítottuk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, június 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Bellewaaroletól nyugatra tegnap elvesztett lövészárkainkat tulnyomó részben visszafoglaltuk. Az angolok és franciák tegnap folytatták áttörési kísérleteiket.

A Labassée-csatornától északra az angolokat a westfáliai és szászok kézitusaiban legyűrték és kényszerítették, hogy állásaikba sürgősen visszavonuljanak.

Livnitől nyugatra Arrasig terjedő arcvonalunk ellen a franciák folytonosan új támadásokat intéztek. A Loretto-magaslaton átengedtünk nekik egy teljesen összelőtt lövészárkot.

Soucheztől délre sikerült nekik állásainkban mintegy 600 méternyi szélességben megvetni lábukat. A harc itt még folyik.

Minden egyéb helyen az ellenséget véresen visszavertük. Ilyenképpen tehát ismét vérésséggel végződtek az angolok és franciák azon támadásai, amelyeket legnagyobb löszerpazarlással és tekintet nélkül legsúlyosabb veszteségeikre, ellenünk intéztek. Győzelmes közelharcaink csapataink ragyogó vitéségének és rendíthetetlen kitartásának újabb bizonyosságát szolgáltatták.

Hasonló kudarcral végződtek a francia támadások Moulin sous Touventnál is. Öt tisztet és 300 főnyi francia legénységet ejtettünk itt foglyul.

A Vogézekben a Fecht és Lauch völgy közötti élénk harc tegnap is tartott, estére azonban elpihent. Metzertől északkeletre szenvedett csekély területvesztéségtől eltekintve, valamennyi állásunkat tartjuk. Száz főnyi foglyot ejtettünk.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, június 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

A június 16-án esti 11 órakor kiadott francia hivatalos jelentésnek állítása, hogy a reimsi székesegyházat gyújtó gránátokkal lőttük, a valóságnak nem felel meg. Tüzérségünk tüze többnyire a keleti laktanya ellen irányult, ugyszintén a Reimstől északra fekvő vasúti háromszög útegei ellen, melyek állásainkra élénken tüzeltek.

Német légi támadás Anglia ellen.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, június 17.

A Wolf-ügynökség jelenti:

15-ikéről 16-ikára virradó éjjelen haditengerészeti léghajóink támadást intéztek Angolország északi partja ellen.

Egy parlamenti erődített helyre bombákat dobtak, amelyek az ottani telepek egész sorát, köztük egy kohótelepet felgyújtottak és részben elpusztítottak. A léghajókra erősen lövöldöztek, különösen hevesen bombázta őket egy parti üteg, amelyet léghajóink megtámadtak és elhallgattattak. Léghajókban semmi kár nem esett.

Behnecke.

Törökország háborúja.

Budapest, június 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Konstantinápoly, június 17. A főhadiszállás közli:

A Dardanella-fronton, Arriburnu mellett, június 14-ikén tüzérségünk több találatot ért el. Megfigyeltük, hogy az ellenség általunk tüzérségi állásaik ellen indított tüzelés következtében meglehetősen nagy veszteségeket szenvedett. Parti ütegeink sikeresen bombázták az ellenség szállító hajóit, táborát és repülőgép hangárait.

A Sedil Bahr melletti parton repülőgépeink egyike az Imbros-szigeten a Cefalo-öbölben észrevett egy páncélos hajót, melynek típusa az Agamennon típusához hasonlított. A páncélos fedélzetét csaknem teljesen elborította a víz, a kémény és a hátsó árbóc teljesen víz alatt állott.

A többi hadszíntereken nem történt semmi jelentősebb esemény.

Telefon 330.	VÁROSI MOZI A VÁROSI SZINHAZBAN.	Telefon 330.
	Szombaton, június hó 19-ikén csak este 9 órakor bemutatásra kerül:	
a Dansk Kinograf Campagnie legújabb remeke!		a Dansk Kinograf Campagnie legújabb remeke!
Az éjszaka borzalmai		
nagy szenzációs dráma 3 felvonásban.		
A kopasz udvarló, humoros.	Szeretet és kötelesség, dráma.	A kis szökevény, vígjáték.
		A legújabb háborus felvételek.

HIREK.

— **Állomásparancsnoksági rapport tisztek részére.** A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy az állomásparancsnoksági rapport tisztek részére június hó 20-tól 25-ikéig lesz Nagybecskerekben.

— **A kémkedés ellen.** A nagybecskereki rendőrkapitányság figyelmezteti a közönséget, hogy a hadimunkálatok környékén való tartózkodás a legsúlyosabb következmények terhe alatt tilos. Ugyanezen okból a hadimunkálatok, csapatok stb. kikémlésének megakadályozása céljából tilos a templomok tornyába való felmenés, magasabb fákra való felmászkálás stb. Kémgyanus, megbízhatatlan elemeknek figyelemmel kísérése s neveiknek a rendőrséggel s csendőrséggel vagy katonasággal közlése polgári kötelesség.

— **Tiszthelyettesek rendszerestése.** A „Külgügy-Hadügy“ legújabb számában olvassuk: A napokban egy új altiszti rendfokozat lépett életbe és pedig a tiszthelyettesi rendfokozat. A tiszthelyettes magasabb állású altiszt és a rendeltetése, hogy a hadrakelt seregnél fogvatékba jutó alantast tiszteket, zászlósokat (szakaszparancsnokokat) pótolja. Az új rendfokozat a szakaszparancsnokokként alkalmazott altisztek tekintélyének emelésére szolgál és lehetővé teszi, hogy oly idősebb, derék altisztek, kik a harctéren kiváló, magasabb rendfokozattal legyenek jutalmazhatók. Ez bizonyára ösztönözní fogja az összes altiszteket a magasabb teljesítményre. A tiszthelyettesek rangban megelőzik a törzsaltiszteket. A kinevezés rendszerint legkevesebb egy hónapon át az ellenség előtt törzsaltiszti minőségben teljesített kiváló szolgálat után következik be. Egyévi önkénteseket csak akkor léptetnek elő tiszthelyettesé, ha tisztejelöltté való kinevezésre semmiesetre sem jönnek tekintetbe. A tiszthelyettesek rendfokozati jelvénye olyan, mint a törzsaltiszteké, azonban a három selyemesillag helyett egy sárgaréz zászlósi csillag jár. A tiszthelyettes havi zsoldja 140 korona; készülségi pótdíj 1 korona 50 fillér, hadi pótdíj 3 korona naponta.

— **Köszönet.** Indrikovits Sándor m. kir. honvédszázados neje fia vizsgája alkalmával 10 K 92 ft adományozott a Gyermekbarát-egyletnek, melynek vezetősége ezton mond hálás köszönetet a nemeslelkű adományért.

— **Telekadomány templom részére.** Arkodról írják lapunknak: A hitbuzgóságnak dicséretes példáját tanusította Simon Ádám árkodi lakos, kereskedő, azzal, hogy az itteni róm. kath. hitközségnek templomépítés céljára egy ház helyet ajándékozott. Az ajándékozónak megyéspüspökünk is elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Elhunyt katona.** Ruzsics Mita 29-ik gyalogezredbeli őrmester Nagybecskerekben meghalt. Temetése holnap szombaton d. u. 2 órakor lesz a Báthory-utca 943. sz. alól.

— **Halálos fürdés.** Bognyarevits Milutin drenováci (Horvátország) illetőségű és a tábori csendőr portyázó különítményhez beosztott 42 éves népfelkelő f. hó 8-ikán, mint lapunknak Arkodról írják, fürdés közben a Berzava-folyóba fullt. Holttestét bajtársai kihalászták és az árkodi róm. kath. temetőben nyugalomra helyezték.

— **Torontáliai veszteséglajstroma.** A 185., 186., 187. sz. hivatalos veszteséglajstromokban a következő torontáliai szerepelnek.

Elcsesett: Kranker József 29. gyezt. Mokrin.

Megsebesültek: Fejes János 29. gyezt. Törökpolya. — Janusev Obrád 101. gyezt. Orlód. — Hugel Antal 29. gye. Máriaölde. — Sztankov Vása 29. gyezt. Farkasd. — Militár György 20. h. gyezt. Nagycsanád. — Oberkucz Bogdán 20. h. gyezt. Nagycsanád. — Szendef Ferenc 20. h. gyezt. Nagycsanád. — Zsiva Pál 20. h. gyezt. Nagycsanád.

Hadifogságba estek: Akszon-tiás Nikola Tiszahegyes. — Bozsidarov

Zsiva Karácsonyiliget. — Glavarszki Szlavkó, Aracs. — Markov Gyura Iloné. Nenin Dusan Aradacz. — Szaimancz Miklós Szentjános. (Valamennyien a 29. gyeztredből.) Továbbá a 61. gyeztredből: Balán Szeneka Nagykomlós. (Oroszország, Korotscha, Kursk-kormányz.) — Bartl János Garabos (Szerbia, Prokuplje.) — Hoffmann Mátyás Gyertyámos (Oroszország) — Kratochvill Péter Bogáros (Szerbia, Nis). — Mirkov Vladimir, Németh (Oroszország, Kowrow, Wladimir-korm.) — Botyán György Nagykomlós (Oroszország, Korotocha, Kursk-korm.) — Vancsa Jeffa, Bobda (Oroszország, Omsk). — Vujaszinov Vojiszlav Beregszónéméti (Oroszország, Charpow, 87. sz. tart. kórház). — Wachter Ádám Garabos (Szerbia, Prokuplje). — Winter Antal Csósztelek (Szerbia, Prokuplje). — Wirt Antal Szenthubert (Oroszország, Woronesch, 63. sz. tart. kórház). — Kovács Bálint 5. honv. gyezt. Szóreg (Oroszország, Woronesch, 63. sz. tart. kórház). — Radin György Klári, 5. honv. gyezt. (Oroszország, Nisnijnovgorod, 30. sz. tart. kórház). — Zárity Timót Ókeresztur 5. honv. gyezt. (Oroszország, Wenev, Tula-korm.)

LEGÚJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Az olasz háború.

Budapest, június 18. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A sajtóhadiszállásról sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának:

Az olasz hadviselésre jellemző, hogy a Krn-vidéken elesett olaszoknál Magiotti tábornoknak, a negyedik hadtest parancsnokának május 27-éről keltezett táviratát találták, amelyben tudatja, hogy az abruzzói herceg az olasz flottával Triestbe érkezett s ott partra szállott.

Az oroszok futása.

Budapest, június 18. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A Vossische Zeitung írja:

Az oroszok Bukovinából olyan gyorsan vonultak ki, hogy nagymennyiségű élőállatot s csépeletlen búzát vagonszámra hátrahagyni kényyszerültek. Buzából az oroszok annyit hordtak össze, hogy takarmány hián, ezzel etették a lovakat.

Harc a levegőben.

Budapest, június 18. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Londonból sürgönyzik:

A kiadott hivatalos jelentés szerint a Zeppelineknek e hó 16-ikán az angol partvidék ellen intézett támadásánál 24-en meghaltak s 49-en megsebesültek.

Mint Párisból sürgönyzik, német aviatikusok bombákat dobtak Belfortra és Luneville-re. A kár csekély.

Elpusztult angol gőzösök.

Budapest, június 18. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Londonból sürgönyzik, az Ardale gőzös aknán felrobbant, a Stratmairn gőzöst pedig megtorpedózták. Mindkettő elsüllyedt.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjigylete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó férjem elhunyt alkalmával szíves részvétnyilvánításukkal felkerestek, ezton mondok hálás köszönetet.

Nagybecskerek, 1915. jun. 18.

özv. Weinrich Vilmosné.

(348-1)

Hirdetések.

Kereskedelmi szaktanfolyam

nyílik július 1-én.

Az érdeklődők saját érdekében igyekezzenek beiratkozni, hogy az első előadásban résztvehessenek —

Magyar-német gyorstírási, géptírási többrendszerű írógépen, könyvvitel egyszerű és kettős, helyes és szépírás, kereskedelmi váltófog, magyar-német levelezés és az összes irodalmi munkálatok.

4 havi tanidő. Tandíj havi 20 korona.

Beiratkozni a mai naptól lehet

Mangold Lipót és Almásy-Szepessy urak
könyvkereskedéseiben és a lap kiadóhivatalában
331-103

Hirdetmény.

343-33

A keresk. törvény 202. §-a értelmében közzé tesszük, hogy a Torontálvásárhelyi Takarékpénztár mint Részvénytársaság a Pancsovai Népbank Részvénytársasággal való egyesülés folytán feloszlott s hogy a pancsovai kir. törvényszék Ct. 87/915-5. számú határozata szerint az egyesülés ténye a cégjegyzékbe is bevezetett s egyidejűleg a feloszlott Torontálvásárhelyi Takarékpénztár mint Részvénytársaság a cégjegyzékből töröltetett.

Bár a feloszlott Torontálvásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság hitelezői már a beolvadás jogerőssé váltakor kielégítették s illetőleg biztosították, a keresk. törvény 202. §-a értelmében a feloszlott Torontálvásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság netáni hitelezőit mégis felhívjuk, hogy követeléseiket e hirdetésnek harmadszori megjelenésétől számitandó hat hó alatt a Pancsovai Népbanknál érvényesíteni sziveskedjenek.

Pancsován, 1915. évi június hó 6-án.

A Pancsovai Népbank Részvénytársaság Igazgatósága és a feloszlott

Torontálvásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság volt Igazgatósága.

Elsőrendű manilla- kötőzsineget

mig a raktáron levő készlet tart, azonnali szállításra, teljes súlyért szavatolva, méter-mázsánként 280 K :: árban ajánl ::

KÜHNE gépgyár rt.
== lerakata ==

Nagybecskerek, Fő-utca 14. sz.
332-14.11

**HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÜL A „TORONTAL” POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.**

Árverési hirdetés.

Láng Károly nagybecskereki kereskedő megbízásából ezennel közhírré teszem, hogy a megbízónak a nálam megtekinthető leltárban összeirt és 11.587 korona 28 fillér beszerzési értékű **szövet- és kézműáruraktárát** zárt ajánlati árverés útján eladom a következő feltételek mellett:

1. Az árverés határnapja **1915. évi június hó 26.** Aznap **déli 12 óráig** a zárt írásbeli ajánlatokat 1500 korona bánatpénz kapcsán alulírott nál kell benyújtani. Az ajánlatok felett **délután 4 órakor** Láng Károly Fő-utcai helyiségében fogok határozni.

2. Fenntartom magamnak a jogot arra, hogy az ajánlatok bármelyikét elfogadhassam vagy azok valamennyiét visszautasíthassam. Fenntartom magamnak azt a jogot is, hogy az ajánlattevők között nyomban szóbeli árverést tarthassak és a szóbeli ajánlatok közül is szabadon választhassak.

3. A zárt ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül kötelező és szóbeli árverés esetén sem vonható vissza.

4. Az az ajánlattevő, akinek ajánlatát elfogadom, köteles bánatpénzét a vételári összeg erejéig 8 nap alatt kiegészíteni és a megvett árukat és felszereléseket a vételárnak kezeimhez való lefizetése ellenében átvenni.

5. Az árverés alá kerülő ingóknak sem mennyiségért, sem minőségért, sem megbízom, sem én nem szavatolok.

6. A vételi illeték a vevőt terheli.

Dr. Kartal Árpád ügyvéd
Nagybecskereken, Fő-utca 11.

347-1.1

Modern Mozi

Telefon 312.

Telefon 312.

Péntek, szombat, június 18-19.

Szenzációs ujdonság!

Ihász Lenke és Linée Béla
vendégjátéka.

GYILKOS!

Amerikai detektív történet 2 főlövásban — Irtá: Linée Béla. — I. főlv.: Nick Winternél. II. főlv.: A gyilkosnő lakásán.

SZEMÉLYEK:

Tatjana Cheremetjeff táncosnő vagy Castelli Dóra — Ihász Lenke
Nick Winter, detektív — Silberstein, bankár — Linée Béla

A főváros kedvelt humorista és kupa énekes: Grünau Poldi aktuális katonai kupa kupa.

Világszenzáció! NICK NICKLAS
az ő Nichi barátjával. Hasbeszélő. A berlini Wintergarten tagja

Azenkívül szenzációs mozgóképek.

Műsor a pénztárnál kapható.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Fótér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Penez János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Bolesny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.